

Leerdienst 'Heidelbergse Catechismus' – zondag 39 - 8 december 2024

Schriftlezingen: Psalm 128, Lukas 15:11-20 en Efeze 6:1-4

Zondag 39

Vraag 104: *Wat wil God in het vijfde gebod?*

Antwoord: Dat ik mijn vader en mijn moeder en allen die boven mij gesteld zijn, alle eer, liefde en trouw bewijs en me aan hun goede voorschriften en tucht met gepaste gehoorzaamheid onderwerp en ook met hun zwakheid en gebreken geduld heb, aangezien het God behaagt ons door middel van hen te regeren.

Kernpunten bij de preek

'Gezag in drievoud: 1. Weerbarstig gezag; 2. Heilzaam gezag; 3. Kwetsbaar gezag.

- 'Eren' is meer dan 'gehoorzamen'!
- Er is (ook maatschappelijk) een grote *roep* om gezag, en tegelijk een groot *verzet* tegen gezag ('meer blauw op straat, maar niet bij mij op de stoep'). Hoe zit dat?
- 5^e gebod ontdekt ons aan onze autonomie en rebellie.
- Het 5^e gebod heeft een belofte: wat is 'opdat het u welga'? Geen beloning die je kunt uitrekenen, maar zegen: je naaste (ook je allernaasten in het gezin) zijn er goed mee als je leven onder het gezag van de Heere staat. Hetzelfde geldt voor kerk en samenleving. Gezag dat gewetensvol wordt uitgeoefend, voelt niet als macht maar als zegenrijke leiding.
- Hiertegenover staat het onheil dat de duivel sticht door opstand en ongehoorzaamheid aan te wakkeren. Rebellie neemt in de samenleving ernstig toe.
- Ook kerkelijk gezag (ambt) is problematisch geworden, ook onder ons.
- Kunnen wij het wel aan, om gezag te dragen? Er is veel gebrek en zonde in gezagsverhoudingen. Hoe gaan we daar mee om? De catechismus formuleert behoedzaam: '*goede* raadgeving en tucht', '*gepaste* gehoorzaamheid', 'geduld'. Maar hoe om te gaan met misbruikt gezag?!
- Gezagscrisis in puberteit? Lessen uit de gelijkenis van de verloren zoon.
- De vervulling van dit gebod is: de liefde – gave van de Heilige Geest, voor zowel kinderen als ouders!

Om verder over na te denken

1. Als je ouders mag hebben: bid je voor hen? Waar ben je dankbaar voor? Wat moet je hen misschien belijden? Wat zit je hoog, en kun je dat tegen hen zeggen?
2. Als je kinderen mag hebben: bid je voor je kinderen? Wat dan? Waar bent je dankbaar voor? En zeg je dat ook tegen hen? Wat moet je hen misschien belijden (ook als ze de deur al uit zijn)?
3. Kun je (mogelijk uit je eigen leven) voorbeelden geven van *heilzaam* gezag?